

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Ispanija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie proceso išlaidas Ispanijoje.

[Šeimos teisė. Skrybys](#)[Šeimos teisė. Priežiūra](#)[Šeimos teisė. Išlaikymo išmoka](#)[Komerčinė teisė. Sutartys](#)[Komerčinė teisė. Atsakomybė](#)**Teisinių atlyginimo reglamentavimo sistema****Advokatai**

Ispanijoje yra tik viena kategorija advokatų (abogado), kurie, tapę vietos advokatų profesinės asociacijos nariais, gali dalyvauti visų rūšių teismo procese ir visų rūšių teismuose.

Advokatai savo atlyginimą nustato pagal orientacines taisykles, kurias skelbia kiekviena profesinė asociacija. Šios taisyklės grindžiamos bendrais sąskaitų, pateikiamų atlyginimams sumokėti, išrašymo kriterijais, pavyzdžiui, bylos sudėtingumu, proporcingumu ir pan., ir išrašydami savo sąskaitas jų laikosi visi advokatai.

Be to, šios taisyklės visuomet skiriasi pagal tai, kokios rūšies teisme nagrinėjama byla.

Fiksuotos išlaidos**Fiksuotos civilinio proceso išlaidos****Fiksuotos civilinio proceso šalių išlaidos**

Civilinio proceso kodekso 241 straipsnio 1 dalies 1 punkte^o nustatyti konkretūs teisinių atstovų atlyginimai už darbą tais atvejais, kai teisininko dalyvavimas privalomas. Šie atlyginimai turi būti įtraukiami apskaičiuojant išlaidas.

Civilinio proceso kodekse nustatyta, kad advokatai savo atlyginimus nustato pagal profesinio statuto nuostatas.

Civilinio proceso etapas, kurį vykdant turi būti mokamos fiksuotos išlaidos:

klientas visuomet privalo mokėti atlyginimą savo advokatui ir užtikrinti, kad teisinis atstovas turėtų lėšų. Apytikslė suma jam žinoma iš pradžių, bet tiksli sąskaitos suma paaiškėja baigus nagrinėti bylą. Advokatas ir teisinis atstovas gali reikalauti, kad klientas jam sumokėtų pagal tam tikras specialias procedūras, pavyzdžiui, avansinį užmokestį (vykstant procesui) (isp. *provisión de fondos*) arba galutinai atsiskaitytų (procesui pasibaigus) (isp. *jura de cuentas*).

Praktiškai klientas avansą paprastai moka prieš prasidedant procesui, paskui laukia, kol bus priimtas sprendimas dėl išlaidų. Jeigu atlyginimą turi mokėti kita šalis, advokatas ir teisinis atstovas savo sąskaitas pateikia teismui ir, sąskaitas patvirtinus, jas apmoka kita šalis.

Įsigaliojus Įstatymui Nr. 10/2012 privaloma mokėti žyminį mokestį.

¿Kas yra žyminis mokestis?

Tai mokestis valstybei, kurį tam tikrais atvejais turi mokėti juridiniai asmenys, už kreipimąsi į teismą ir naudojimąsi viešąja paslauga – teisingumo vykdymu. Už šio mokesčio valdymą teisiškai atsakinga Finansų ir viešojo administravimo ministerija. Reikalavimas mokėti šį mokestį nustatytas 2003 m. balandžio 1 d. ir šiuo metu jis reglamentuojamas 2012 m. lapkričio 20 d. Įstatymu Nr. 10/2012, kuriuo reglamentuojami tam tikri teisminių institucijų administracijos srities ir Nacionalinio toksikologijos ir teismo medicinos instituto mokesčiai. Šis įstatymas buvo keičiamas du kartus: pirmą sykį – 2013 m. vasario 22 d. Įstatymo galia turinčiu Karaliaus dekretu Nr. 3/2013, o antrą – 2015 m. vasario 27 d. Įstatymo galia turinčiu Karaliaus dekretu Nr. 1/2015. Šio antrojo pakeitimo svarbiausia naujovė – fiziniams asmenims taikomo žyminio mokesčio panaikinimas visose jurisdikcijose ir instancijose, kadangi nuo 2012 m. įstatymo įsigaliojimo datos šis mokestis buvo privalomas ir fiziniams asmenims.

Atvejai, kuriais šį mokestį mokėti privaloma (apmokestinami veiksmai)

Pagal Įstatymo Nr. 10/2012 1 straipsnį mokestis už teisminių galių vykdymą civilinės, administracinės ir socialinės teisės srityse yra nacionalinio pobūdžio ir šiame įstatyme nustatytais atvejais vienodai mokamas visoje Ispanijoje, nedarant poveikio kitiems mokesčiams, kuriuos už atitinkamų finansinių įgaliojimų vykdymą reikalauja mokėti autonominės sritys ir kurie gali būti netaikomi tiems patiems apmokestinamiems veiksams.

Pagal 2 straipsnį mokestis mokamas už teisminių galių vykdymą, kai atliekami šie procesiniai veiksmai:

pateikiami ieškiniai visų rūšių procese dėl sprendimo priėmimo arba dėl neteisminių vykdomųjų dokumentų vykdymo civilinėse bylose, pateikiami

priešieškiniai ir pirminiai prašymai vykdyti mokėjimo įsakymo procedūrą ir Europos mokėjimo įsakymo procedūrą;

pateikiami prašymai paskelbti būtinąjį nemokumą ir šalutiniai ieškiniai bankroto byloje;

pateikiami administraciniai skundai;

pateikiami ypatingieji skundai dėl procesinių pažeidimų civilinėse bylose;

pateikiami apeliaciniai ir kasaciniai skundai (isp. apelación ir casación) civilinėse ir administracinėse bylose;

pateikiami skundai (isp. suplicación ir casación) socialinėse bylose;

prieštaravimai teismo aktų vykdymui.

¿Kas privalo mokėti žyminį mokestį?

3 straipsnyje nustatyta, kad mokestį moka apmokestinamasis asmuo, kuris inicijuoja teisminių galių vykdymą, dėl kurio įvyksta apmokestinami veiksmai.

Taikant ankstesnės pastraipos nuostatas laikoma, kad vienas apmokestinimo veiksmas atsiranda, kai dokumentas, kuriuo inicijuojami apmokestinimo veiksmai sudarantys procesiniai veiksmai, apima kelis pagrindinius veiksmus, kurie kyla ne iš to paties dokumento. Tokiu atveju mokesčio dydis apskaičiuojamas susumuojant už kiekvieną tokį veiksmą mokėtinus žyminius mokesčius.

Už apmokestinamąjį asmenį ir jo vardu mokestį gali mokėti teisinis atstovas arba advokatas, ypač jei asmuo negyvena Ispanijoje. Nerezidentams nebūtina gauti mokesčių mokėtojo numerį, kad galėtų deklaruoti mokesčius. Dėl šio mokesčio mokėjimo teisiniui atstovui arba advokatui netaikomos mokesstinės prievolės.

Išimtys:

su tam tikrų kategorijų ieškiniais susijusios išimties:

ieškiniai ir tolesni skundai, susiję su procedūromis, specialiai nustatytomis pagrindinėms teisėms ir piliečių laisvėms apsaugoti, taip pat skundai dėl rinkimų administracijos elgesio;

savatoriški skolininkų prašymai paskelbti nemokumą;

pirminiai prašymai vykdyti mokėjimo įsakymo procedūrą ir žodiniam nagrinėjimui pateikiami ieškiniai sumokėti susijusią sumą, jei ji neviršija 2 000 EUR. Ši išimtis netaikoma, jei šiose procedūrose pateikiami reikalavimai grindžiami neteisminiu vykdomuoju dokumentu, atitinkančiu Civilinio proceso kodekso (2000 m. sausio 7 d. Įstatymas Nr. 1/2000) 517 straipsnio nuostatas;

administraciniai skundai dėl to, kad administracija nepateikė atsakymo, arba dėl jos neveiklumo;

ieškiniai dėl Vartotojų arbitražo komisijų priimtų sprendimų vykdymo;

ieškiniai, kuriuos, komerciniam teismui leidus, dėl bankrutuojančio asmens turto pateikia bankroto administratoriai;

turto padalijimas teismo sprendimu, išskyrus atvejus, kai pateikiamas prieštaravimas arba nesutariama dėl turto įtraukimo arba neįtraukimo. Mokestis mokamas už žodinį bylos nagrinėjimą ir už ginčijamą sumą arba už sumą, nurodytą turto padalijimą užginčijusios šalies pateiktame prieštaravime. Jei abi šalys prieštarauja, kiekviena moka mokestį už savo atitinkamą sumą;

su subjektais susijusios išimties:

fiziniai asmenys;

juridiniai asmenys, turintys teisę į nemokamą teisinę pagalbą ir kurie gali įrodyti, kad atitinka tokią pagalbą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

prokuratūra;

valstybės centrinės valdžios administracija, autonominių sričių administracijos, vietos valdžios institucijos ir joms priklausančios viešosios įstaigos;

Ispanijos Parlamentas (Generaliniai Rūmai) ir autonominių sričių teisėkūros asamblėjos.

Fiksuotos baudžiamojo proceso išlaidos

Fiksuotos baudžiamojo proceso šalių išlaidos

Ši sritis reglamentuojama pagal Baudžiamojo proceso kodeksą.

Bet koks asmuo, kuris kaltinamas padarius nusikalstamą veiką, kuris yra sulaikytas ar teisiamas arba kuriam taikoma kita apsauginė priemonė, gali naudotis teise į gynybą bet kokiame procese, kai tik jam apie jį pranešta ir šiuo tikslu suteikus informacijos apie šią teisę.

Šiai teisei įgyvendinti suinteresuotiesiems asmenims turi atstovauti teisinis atstovas (isp. procurador), o juos ginti – advokatas (isp. abogado); juos paskiria teismas savo iniciatyva, jeigu suinteresuotieji asmenys jų nepaskiria patys ir prašo juos paskirti, ir bet kokiame atveju, jeigu jie tam neturi teisinės kompetencijos. Visos bylos šalys, jeigu joms nepripažinta teisė į nemokamą teisinę pagalbą, privalo sumokėti atlyginimus ir honorarus jiems atstovaujantiems teisiniams atstovams, juos ginantiems advokatams bei ekspertams, kurie dalyvauja teisme šalių prašymu, ir kompensacijas dalyvaujantiems liudytojams, jeigu ekspertai ir liudytojai liudydami pateikia tokį savo reikalavimą, o teisėjas ar teismas į jį atsižvelgia.

Šalys neprivalo mokėti kitų proceso išlaidų nei nagrinėjant bylą, nei ją baigus, nebent iš jų būtų priteista padengti šias išlaidas.

Teisinis atstovas, kuris, paskirtas bylos šalių, sutiko joms atstovauti, privalo sumokėti atlyginimą advokatams, kurių paslaugomis savo gynybai naudojami klientai.

Šalys, kurioms pripažinta teisė į nemokamą teisinę pagalbą, gali naudotis savo pasirinkto advokato ir teisinio atstovo paslaugomis, tačiau tokiu atveju jos privalo mokėti jiems atlyginimus ir honorarus, nustatytus šalims, kurioms nepripažinta minėta teisė, nebent laisvai pasirinkti specialistai imti atlyginimus ar honorarus atsisako pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymo 27 straipsnio nuostatas.

Baudžiamojo proceso etapas, kurį vykdant turi būti mokamos fiksuotos išlaidos

Klientas visuomet privalo apmokėti sąskaitas, kurios išrašomos pasibaigus procesui. Išankstinis mokėjimas avansu nemokamas, jeigu advokatus paskyrė teismas, nes paprastai kartu skiriama nemokama teisinė pagalba.

Pažymėtina, kad teismo paskirtų advokatų paslaugomis plačiai naudojamas. Todėl jei klientui pripažįstama teisė naudotis nemokama pagalba, jam nereikia apmokėti sąskaitos – ją apmoka valstybė, nebent per trejus metus kliento finansinė padėtis pagerėja (paprastai jie galiausiai nemoka nieko).

Informacija, kurią turi pateikti teisiniai atstovai

Šalių teisės ir pareigos

Atstovaudamas šaliai teisinis atstovas privalo pranešti klientui apie visus procesinius veiksmus.

Ir advokatas, ir teisinis atstovas privalo klientui suteikti informaciją bet kada jam pareikalavus.

Išlaidos

¿Kur rasti informacijos apie išlaidas Ispanijoje?

Konkrečios svetainės, kurioje galima rasti informacijos apie teismo proceso išlaidas Ispanijoje, nėra. Tačiau yra interneto svetainių, pavyzdžiui, advokatų profesinių asociacijų svetainių, kuriuose pateikiama informacija apie jų narių įkainius.

¿Kokiomis kalbomis galima gauti informacijos apie išlaidas Ispanijoje?

Informacija paprastai pateikiama ispanų kalba. Taip pat galima rasti informacijos oficialiomis autonominių sričių kalbomis.

Be to, kai kuriose svetainėse tam tikra informacija pateikiama anglų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Tarpininkų ir tarpininkavimo institucijų registras (*Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*) yra informacinė duomenų bazė, kuria nemokamai gali naudotis visuomenė, prisijungdama prie Teisingumo ministerijos svetainės. Registre skelbiami profesionalių tarpininkų ir tarpininkavimo institucijų duomenys, kad visuomenės atstovai galėtų paprasčiau pasinaudoti šiuo ginčų sprendimo būdu.

Prie paieškos sistemų galima prisijungti per šias nuorodas:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroMediador>

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

Tarpininkavimas

Kad ir kaip jis būtų vadinamas, tarpininkavimas yra ginčų sprendimo būdas, kurį naudojamos dvi ar daugiau ginčo šalių, padedamos tarpininko, savanoriškai siekia tarpusavio susitarimo.

Tarpininkas

Fiziniai asmenys gali tapti tarpininkais tuo atveju, jei jie gali naudotis visomis savo pilietinėmis teisėmis tol, kol ši galimybė iš jų neatimama įstatymu, kuris jiems gali būti taikomas vykdant profesinę veiklą.

Tarpininkavimo paslaugas teikiantys juridiniai asmenys, nesvarbu, ar tai būtų profesinės asociacijos, ar kokie kiti įstatymu nustatyti juridiniai asmenys, privalo skirti asmenį, kuris atliktų tarpininko vaidmenį; šis asmuo turi atitikti visus įstatymu nustatytus kriterijus.

Tarpininkams taikomi reikalavimai

Norėdami imtis tarpininkavimo veiklos tarpininkai turi įgyti oficialų universitetinį išsilavinimą arba baigti pažangųjį profesinį mokymą, taip pat specialius mokymus, prieš tai išklaustyti vieną ar daugiau specialių kursų, kuriuos siūlo tinkamai akredituotos įstaigos; šių įstaigų rengiami mokymai tinka visiems, kurie užsiima tarpininkavimu bet kurioje šalies vietoje.

Be to, tarpininkai privalo turėti draudimą arba panašią garantiją dėl civilinės atsakomybės už savo veiksmus tarpininkaujant, kai sprendžiamas ginčas.

Nemokumo tarpininkas

Nemokumo tarpininkas (*mediador concursal*) – asmuo, atitinkantis tiek tarpininkui, tiek bankroto administratoriui 2003 m. liepos 9 d. Bankroto įstatymo 22 /2003 (*Ley Concursal*) 27 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Kai taikoma neteisminio susitarimo dėl mokėjimo procedūra, nurodyta minėto įstatymo X antraštinėje dalyje, nemokumo tarpininkus gali skirti notariai arba komercinio turto registatoriai. Juridiniai asmenys taip pat gali atlikti nemokumo tarpininko funkcijas, jeigu tik jie nemokumo tarpininkavimo srities veiklą vykdo per asmenį, kuris atitinka pirmiau minėtus kriterijus.

Tarpininkavimo institucija

Tarpininkavimo institucijos gali būti Ispanijos arba užsienio šalių viešosios ar privačiosios įstaigos arba viešosios teisės subjektai, kurių tikslai – skatinti tarpininkavimą. Šios institucijos sudaro lengvesnes sąlygas naudotis tarpininkavimo paslaugomis ir atlieka jų administravimą, įskaitant tarpininkų skyrimą; skirdamos tarpininkus jos privalo užtikrinti skaidrumą. Jeigu tarp šių institucijų tikslų yra ir arbitražas, jos privalo imtis priemonių, kad abi šios veiklos būtų atskirtos.

Tarpininkavimo institucijos negali tiesiogiai teikti tarpininkavimo paslaugų, jų dalyvavimo tarpininkavimo veikloje mastas taip pat neturi būti didesnis nei numatyta įstatymu.

Pridėtinės vertės mokesčiai

¿Kaip pateikiama ši informacija?

Ispanijos mokesčių tarnyba šią informaciją pateikia savo [interneto puslapyje](#).

¿Kokie yra įkainiai?

Ispanijos mokesčių tarnyba šią informaciją pateikia savo [interneto puslapyje](#).

Nemokama teisinė pagalba

Kas tai?

Kaip nurodyta Ispanijos Konstitucijos 119 straipsnyje, nemokama teisinė pagalba – tai procedūra, pagal kurią asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamų ekonominių išteklių, pripažįstama teisė gauti paslaugas, paprastai atleidžiant nuo pareigos mokėti atlyginimą advokatui ir teisiniam atstovui, ekspertizų išlaidas, užstatus ir pan.

Teisė į nemokamą teisinę pagalbą paprastai apima šias paslaugas:

nemokamas konsultacijas ir patarimus prieš prasidedant procesui;

advokato pagalbą sulaikytam arba įkalintam asmeniui;

advokato ir teisinio atstovo vykdomą nemokamą gynybą ir nemokamą atstovavimą teismo procese;

nemokamą skelbimų ar įsakymų, kurie privalo būti skelbiami oficialiuose laikraščiuose, skelbimą vykstant procesui;

atleidimą nuo užstoato teikiant skundus;

nemokamą ekspertų pagalbą vykstant procesui;

nemokamai teikiamas kopijas, parodymus, dokumentus ir notarius aktus;

80 proc. nuolaidą mokesčiams už konkrečius notarų veiksmus;

80 proc. nuolaidą mokesčiams už konkrečius žemės kadastro ir įmonių registro veiksmus.

Prie nurodytų išlaidų pridėtos šios išlaidos, susijusios tik su tarpvalstybinėmis bylomis (2005 m. liepos 18 d. Įstatymu Nr. 16/2005 iš dalies pakeitus

Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą ir taip jį suderinus su Direktyva 2003/8/EB):

vertimo žodžiu išlaidos;

dokumentų vertimo raštu išlaidos;

kelionės išlaidos, jei teisme būtina dalyvauti asmeniškai;

advokato gynybos ir teisinio atstovo atstovavimo išlaidos, net jeigu tokia gynyba ir atstovavimas nebūtini ir jeigu teismas nurodo juos vykdyti siekdamas užtikrinti šalių lygybę.

Kas gali jos prašyti?

Apskritai nemokamos teisinės pagalbos gali prašyti tie piliečiai, kurie, dalyvaudami bet kokios rūšies teismo procese arba siekdami jį pradėti, neturi pakankamų ekonominių išteklių bylinėtis.

Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.

Kad ši teisė gauti nemokamą teisinę pagalbą būtų pripažinta juridiniams asmenims, bendrovių pelno mokesčiu apmokestinama suma turi būti mažesnė už sumą, lygią trimis metiniams IPREM.

Bet koku atveju atsižvelgiama į kitus išorinius ženklus, iš kurių matyti tikrasis ekonominis pareiškėjo pajėgumas.

Atsižvelgiant į fizinių asmenų negalią ir (arba) kitas šeimines aplinkybes, jiems galima taikyti išimtis, kurios leidžia padidinti minėtų pajamų ribas. (Šiuo metu pagal 2009 m. Bendrojo valstybės biudžeto įstatymo (LPGE) papildomą dvidešimtą aštuntąją nuostatą 2009 metais metinis IPREM buvo 7 381,33 EUR).

Konkrečiai teisė į nemokamą teisinę pagalbą turi:

Ispanijos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai ir Ispanijoje gyvenantys užsieniečiai, jeigu jie įrodo, kad neturi pakankamai išteklių bylinėtis; socialinės apsaugos administracinės įstaigos ir bendrosios tarnybos;

šie juridiniai asmenys, jeigu jie įrodo, kad neturi pakankamai išteklių bylinėtis:

visuomenei naudingą veiklą vykdančios asociacijos;

atitinkamame administraciniame registre įregistruotos įstaigos;

vykdant socialinę teiseną: dirbantys asmenys ir asmenys, kuriems taikoma socialinės apsaugos sistema;

vykdant baudžiamąją teiseną: teisę į nemokamą teisinę pagalbą, gynybą ir atstovavimą turi visi piliečiai, net ir užsieniečiai, įrodę, kad neturi pakankamai išteklių bylinėtis, net jeigu Ispanijos teritorijoje jie gyvena neteisėtai;

vykdant administracinę teiseną: užsienio šalių piliečiai, įrodę, kad neturi pakankamai išteklių bylinėtis, net jeigu Ispanijos teritorijoje jie gyvena neteisėtai,

teisę į nemokamą teisinę pagalbą, gynybą ir atstovavimą turi visuose procesuose, susijusiuose su jų prieglobsčio prašymu ir Užsieniečių įstatymu (įskaitant išankstinį administracinių bylų nagrinėjimą).

Papildoma informacija

Reikalavimai, kuriuos būtina atitikti siekiant gauti nemokamą teisinę pagalbą

Fiziniai asmenys

Ekonominiai ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, neturi daugiau nei dvigubai viršyti viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.

Atsižvelgdama į pareiškėjo šeimos aplinkybes, jo išlaikomų vaikų ar šeimos narių skaičių, sveikatos būklę, neįgalumą, ekonominius įsipareigojimus, su teismo proceso pradėjimu susijusias išlaidas ar kitas aplinkybes, ir bet koku atveju išimtinai jeigu pareiškėjas priklauso specialiai kategorijai priskiriamai gausiai šeimai, Nemokamos teisinės pagalbos komisija turi priimti sprendimą išimties tvarka suteikti teisę į nemokamą teisinę pagalbą net ir tokiu atveju, jei pareiškėjo ištekliai yra dvigubai dvigubai didesni už IPREM, tačiau neviršija keturių IPREM.

Šalis turi ginti savo pačių teises ir interesus.

Juridiniai asmenys

Juridiniai asmenys turi būti visuomenei naudingą veiklą vykdančios asociacijos arba atitinkamame administraciniame registre įregistruotos įstaigos.

Bendrovių pelno mokesčių apmokestinama suma turi būti mažesnė už sumą, lygią trimis metiniams IPREM.

Įsigaliojus Konstituciniam įstatymui Nr. 1/2004 dėl visiškos apsaugos nuo smurto dėl lyties priemonių, šios rūšies smurtą patyrusioms moterims pripažįstama teisė į skubią ir visapusišką teisinę pagalbą ne tik visuose teismo procesuose, bet ir vykdant administracines procedūras dėl smurto dėl lyties (taip pat policijos tyrimą), kol sprendimas bus visiškai įgyvendintas; iš anksto prašyti nemokamos teisinės pagalbos nereikia. Tai reiškia, kad teikiant nemokamą teisinę pagalbą niekuomet nekludoma teisei į gynybą ir veiksmingą teisinę apsaugą, kuri nukentėjusiam asmeniui turi būti teikiama neatsižvelgiant į tai, kad prašymas teikti nemokamą pagalbą nebuvo pateiktas, nors ši nemokama pagalba neabejotinai teikiama tik tuomet, jeigu suinteresuotoji šalis a posteriori ir jau vykstant teismo procesui įrodo, kad iš tikrųjų yra susidariusios aplinkybės tokios, kaip reikalaujama bendrosiose taisyklėse, nustatytose Nemokamos teisinės pagalbos įstatyme ir jo įgyvendinimo taisyklėse. Šis įstatymas šiuo klausimu iš dalies pakeistas 2004 m. gruodžio 28 d. Konstitucinio įstatymo Nr. 1/2004 dėl visiškos apsaugos nuo smurto dėl lyties priemonių baigiamąja šešta nuostata.

„Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti teismo proceso išlaidas?“

Išlaidų padengimas civilinėse bylose aptariamas Civilinio proceso kodekso 394–398 straipsniuose.

Bylose, kuriose priimamas sprendimas, pirmosios instancijos teismo išlaidas dengia šalis, kurios visi reikalavimai buvo atmesti, nebent teismas nurodo, kad dėl bylos kilo rimtų faktinių ar teisinių abejonių, ir tai pagrindžia.

Jei reikalavimai patenkinami arba atmetami iš dalies, kiekviena šalis padengia savo išlaidas ir pusę bendrų išlaidų, nebent yra pagrindas jas priteisti iš vienos iš šalių dėl to, kad ji piktnaudžiavo procesinėmis teisėmis.

Jeigu išlaidas padengti turi pralaimėjusioji šalis, ji viena privalo advokatams ir kitiems specialistams, kurių atlyginimas neskaiciuojamas pagal įkainius ar kainoraštį, sumokėti bendrą sumą, neviršijančią trečdaliai kiekvienai šaliai, kuriai paskelbtas toks sprendimas, tenkančių teismo proceso išlaidų; tik šiuo tikslu reikalavimai, kurių vertės įvertinti neįmanoma, vertinami 18 000 EUR, nebent dėl bylos sudėtingumo teismas nutaria kitaip.

Pirmesnėje dalyje nurodyta nuostata netaikoma, jeigu teismas paskelbia, kad šalis, iš kurios priteista sumokėti išlaidas, piktnaudžiavo procesinėmis teisėmis.

Jeigu šalis, iš kurios priteista sumokėti išlaidas, turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą, ji privalo sumokėti tik kitos šalies patirtas gynybos išlaidas.

Nemokamos teisinės pagalbos įstatyme aiškiai nurodytais atvejais.

Išlaidos jokiais atvejais nepriteisiamos iš prokuratūros teismo procesuose, kuriuose ji dalyvauja kaip šalis.

Ekspertų išlaidų atlyginimas

Teismo procese dalyvaujantys specialistai vadinami ekspertais (isp. peritos). Kiekviename aukštesniajame teisingumo teisme yra teismo ekspertų registras.

Civilinio proceso kodekso 241 straipsnio 1 dalies 4 punkte⁹ nustatyta, kad apskaičiuojant išlaidas konkrečiai turi būti įtraukti „ekspertų atlyginimai ir kiti užmokesčiai, kurie turi būti sumokėti procese dalyvavusiems asmenims“. Ši nuostata taikoma išlaidoms, patirtoms asmenų, kurie, nebūdami proceso šalies, turi jame dalyvauti, kad galėtų teikti savo paslaugas, ir todėl patiria išlaidų.

Civilinio proceso kodekso 243 straipsnyje nustatyta, kad visų rūšių teismo procesuose ir visose instancijose išlaidas apskaičiuoja teismo sekretorius, susipažinęs su procesu ar skundu. Apskaičiuojant išlaidas neįtraukiami atitinkami mokesčiai, sumokėti už nereikalingus, perteklinius arba įstatymu nepatvirtintus dokumentus ir veiksmus, arba neapmokamos advokato sąskaitų, išrašytų atlyginimui sumokėti, dalys, kurios išsamiai neapibūdintos ir kuriose nurodytas atlyginimas nesusijęs su byla.

Teismo sekretorius advokatų ir kitų specialistų, kurių atlyginimas neskaiciuojamas pagal įkainius ar kainoraštį, atlyginimo sumą sumažina, jeigu reikalaujama suma yra didesnė už trečdalią teismo proceso sumos ir nebuvo paskelbta, kad šalis, iš kurios priteista sumokėti išlaidas, piktnaudžiavo procesinėmis teisėmis. Taip pat neįtraukiamos teismo procesų ar bylų išlaidos, kurias laimėjusiai šaliai aiškiai nurodyta apmokėti pagrindinėje byloje priimtu sprendimu dėl išlaidų.

Vertėjų žodžių ir raštu išlaidų atlyginimas

Oficialaus įkainio, pagal kurį mokama už prisiekusiųjų vertėjų atliktus vertimus raštu ir žodžiu, nėra. Prisiekusieji vertėjai laisvai nustato užmokesťį, kurį turi imti už savo vertimus, tačiau taikomus įkainius privalo pranešti vertimų biurui ir atitinkamam vyriausybės poskyriui. Minėtus įkainius jie turi pranešti kiekvienų metų sausio mėnesį.

Susijusios nuorodos

Ispanijos valstybinė mokesčių tarnyba / PVM

Susiję dokumentai

[Ispanijos ataskaita apie išlaidų skaidrumo tyrimą](#) (640 Kb)

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba () neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas:

1-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. santuokos nutraukimas - Ispanija

Atliekant šį šeimos teisės, būtent santuokos nutraukimo, atvejo tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti pareiškimą dėl santuokos nutraukimo pateikusiai šaliai bylinėjimosi išlaidų klausimu, atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Pora susituokia. Vėliau jie pradeda gyventi skyrium ir susitaria nutraukti santuoką.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. Du tos pačios valstybės narės (A valstybė narė) piliečiai susituokia. Santuokos sudarymas švenčiamas A valstybėje narėje. Po vestuvių pora išvyksta gyventi ir dirbti į kitą valstybę narę (B valstybė narė), kurioje jie įsikuria nuolatinėje gyvenamojoje vietoje. Netrukus po to pora pradeda gyventi skyriumi – žmona grįžta į A valstybę narę, o vyras lieka B valstybėje narėje. Pora susitaria nutraukti santuoką. Grįžusi į A valstybę narę žmona iš karto pateikia prašymą dėl santuokos nutraukimo B valstybės narės teismui.

Išlaidos Ispanijoje

Teismo, skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas			Skundai			Alternatyvus ginčų sprendimas	
	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Ar tokiu atveju galima pasinaudoti šia galimybe?	Išlaidos
A atvejis	Pradinės išlaidos. Advokato ir teisinio atstovo išlaidų atlyginimas, nebent šalis turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą (reglamentuojamą pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą Nr. 1 /1996). Vienas iš atvejų, kai žyminio mokesčio mokėti nereikia – skyrybos, dėl kurių pasiekiamas bendras susitarimas. Skyrybų, dėl kurių susitarti nepavyko, atveju mokesť privaloma mokėti, išskyrus jei priemonės, kurias prašoma taikyti, yra susijusios tik su nepilnamečiais.	Tai bendros proceso išlaidos. Jas dengia šalis, kurios visi reikalavimai buvo atmesti (pralaimėjimo principas), nebent dėl bylos kyla rimtų faktinių ar teisinių abejonių (Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 394 straipsnio 1 dalis). Jei reikalavimai patenkinami arba atmetami iš dalies, kiekviena šalis padengia savo išlaidas ir pusę bendrų išlaidų. Skyrybų, dėl kurių susitarti nepavyko, atveju taikomas pralaimėjimo principas (CPK 394 straipsnio 2 dalis).	Ekspertų atlyginimas, mokesčiai už kopijas, parodymus, dokumentus ir notarius aktus arba viešųjų registru mokesčiai.	Tokios pat kaip ir pirmojoje instancijoje.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Ispanijoje tarpininkavimas šeimos bylose numatytas, bet kompetencija priskiriama autonominėms sritims.	Iš esmės autonominėse srityse tarpininkavimas yra nemokamas.
B atvejis	Pradinės išlaidos. Advokato ir teisinio atstovo išlaidų atlyginimas, nebent šalis turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą (reglamentuojamą pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą Nr. 1 /1996). Vienas iš atvejų, kai žyminio mokesčio mokėti nereikia – skyrybos, dėl kurių pasiekiamas bendras susitarimas. Skyrybų, dėl kurių susitarti nepavyko, atveju mokesť privaloma mokėti, išskyrus jei priemonės, kurias	Tai bendros proceso išlaidos. Skyrybų, dėl kurių susitarti nepavyko, atveju jas dengia šalis, kurios visi reikalavimai skyrybų byloje buvo atmesti (CPK 394 straipsnio 1 dalis).	Siūlomi įrodymai, skyrybų sutarties rengimas.	Skundą pateikusi šalis moka išankstinį mokesť, nebent ji turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Ispanijoje tarpininkavimas šeimos bylose numatytas, bet kompetencija priskiriama autonominėms sritims.	Mokama specialistams, dalyvaujantiems derybų procese.

	prašoma taikyti, yra susijusios tik su nepilnamečiais.						
--	--	--	--	--	--	--	--

Advokatų, teismo antstolių ir ekspertų išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatai		Teismo antstoliai			Ekspertai	
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo	Ar ekspertų dalyvavimas būtinas?	Išlaidos
A atvejis	Šalims turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 750 straipsnis).	Reikės mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, o pralaimėjusioji šalis turės mokėti vėliau (jei vyksta teismo procesas).	Šalims neatstovaujama.	Jokių išlaidų	Jokių išlaidų	Atsižvelgiant į šio proceso pobūdį, ekspertai paprastai nedalyvauja.	Nėra
B atvejis	Šalims turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 75 straipsnis).	Reikės mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, o pralaimėjusioji šalis turės mokėti vėliau (jei vyksta teismo procesas).	Šalims neatstovaujama.	Jokių išlaidų	Jokių išlaidų	Atsižvelgiant į šio proceso pobūdį, ekspertai paprastai nedalyvauja.	Nėra

Kompensacijos liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacijos liudytojams		Užstatai		Kitos išlaidos	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie mokami? Kada ir kaip jie naudojami?	Išlaidos	Apibūdinimas	Išlaidos
A atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Šių išlaidų dalis įtraukta į apmokamas išlaidas.	Išankstinio užstato mokėti nereikia.	Nėra	Civilinės būklės aktų registro pažymėjimai, santuokos liudijimai ar vaikų gimimo liudijimai, dokumentai, kuriais grindžiamos šalių teisės (CPK 777 straipsnio 2 dalis).	Susijusios išlaidos
B atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Šių išlaidų dalis įtraukta į apmokamas išlaidas.	Išankstinio užstato mokėti nereikia.	Nėra	Civilinės būklės aktų registro pažymėjimai, santuokos liudijimai ar vaikų gimimo liudijimai, dokumentai, kuriais grindžiamos šalių teisės (CPK 777 straipsnio 2 dalis).	Susijusios išlaidos

Nemokamos teisinės pagalbos ir kitos atlygintinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Nemokama teisinė pagalba			Atlygintinos išlaidos
	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Kada teikiama visa pagalba?	Sąlygos	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos?
A atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).		Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad išteklių ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.	Turi būti atsižvelgiama į susitarimą su advokatu, jei jis sudarytas.
B atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių		Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad išteklių ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus	Turi būti atsižvelgiama į susitarimą su advokatu, jei jis sudarytas.

	bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).		vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.	
--	--	--	--	--

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?
A atvejis				
B atvejis	Verčiami visi viešieji ar privatus užsienio šalies dokumentai, būtini laikantis nustatytų teisinių sąlygų (vertimą atlieka oficialiai pripažintas prisiekusysis vertėjas).	Vertėjai raštu nustato savo įkainius.	Vertėjai žodžiu dalyvauja teismo procese, jei tai būtina.	Vertėjai žodžiu nustato savo įkainius.

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

2-asis atvejo tyrimas. Šeimos teisė. vaikų globa - Ispanija

Atliekant šį šeimos teisės (teisės rūpintis vaikais) atvejo tyrimą valstybių narių buvo paprašyta patarti ieškovui bylinėjimosi išlaidų klausimu esant tokioms aplinkybėms:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Du asmenys ne vienerius metus gyveno nesusituokę. Tuo metu, kai jie pradeda gyventi atskirai, jų vaikui yra treji metai. Teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai, o teisė lankyti vaiką – tėvui. Motina pateikia ieškinį dėl tėvo teisės lankyti vaiką apribojimo.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės, kai jūs esate advokatas A valstybėje narėje. Du asmenys ne vienerius metus gyveno nesusituokę valstybėje narėje (B valstybė narė). Jie turi vaiką, tačiau iš karto po jo gimimo pradėjo gyventi atskirai. B valstybės narės teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai, o teisė lankyti vaiką – tėvui. Gavusi teismo leidimą, motina su vaiku išsikelia gyventi į kitą valstybę narę (A valstybė narė), o tėvas lieka B valstybėje narėje. Po kelerių metų motina pateikia ieškinį A valstybėje narėje dėl tėvo teisės lankyti vaiką pakeitimo.

Išlaidos Ispanijoje

Teismo, skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas		Skundai		Alternatyvus ginčų sprendimas
	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Pradinės išlaidos		Ar tokiu atveju galima pasinaudoti šia galimybe?
A atvejis	Pradinės išlaidos. Advokato ir teisinio atstovo išlaidų atlyginimas, nebent šalis turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą (reglamentuojamą pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą Nr. 1/1996). Mokesčio mokėti nereikia, jei procesas susijęs tik su nepilnamečio priežiūra ir globa (įstatymo Nr. 10/2012 4 straipsnio 1 dalis).	Tai bendros proceso išlaidos. Tinkamai įvertinus išlaidas jas dengia šalis, kurios visi reikalavimai buvo atmesti (CPK 394 straipsnio 1 dalis) .	Skundą pateikusi šalis moka išankstinį mokestį, nebent ji turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą (Konstitucinio teisminių institucijų įstatymo penkiolikta papildoma nuostata). Mokesčio mokėti nereikia, jei procesas susijęs tik su nepilnamečio priežiūra ir globa (įstatymo Nr. 10 /2012 4 straipsnio 1 dalis).		Šalys gali susitarti dėl kitos lankymo tvarkos. Tai turi būti daroma sudarant sutartį, apie kurią praneša prokuroras ir kurią patvirtina teisminė institucija. Pagal 2012 m. liepos 6 d. įstatymą šalys bendru sutarimu gali prašyti sustabdyti procesą ir pasitelkti tarpininkavimą. Informacijos apie tarpininkavimo paslaugas galima rasti teisingumo vykdymo portale. Teisminių institucijų teikiamos tarpininkavimo teisme paslaugos yra nemokamos.
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat	Taip pat		Taip pat

Advokatų, teismo antstolių ir ekspertų išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatai		Teismo antstoliai			Ekspertai
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo	Ar ekspertų dalyvavimas būtinas?
A atvejis	Šalims turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 75 straipsnis). Pasiekus bendrą susitarimą gali užtekti	Reikės mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, o pralaimėjusioji šalis	Šalims neatstovaujama.	Jokių išlaidų	Jokių išlaidų	Gali prireikti tam tikrų specialistų (psichologų) dalyvavimo. Susijusias išlaidas padengia šalis, kuri pasiūlo, kad šie specialistai dalyvautų procese, išskyrus jei tai teismo

	vieno advokato ir teisinio atstovo.	tūrės mokėti vėliau (jei vyksta teismo procesas).				psichologai ir (arba) socialiniai darbuotojai.
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat

Kompensacijos liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacijos liudytojams		Užstatai		Kitos išlaidos
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie mokami? Kada ir kaip jie naudojami?	Išlaidos	Apibūdinimas
A atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Šių išlaidų dalis įtraukta į apmokamas išlaidas.	Išankstinio užstato mokėti nereikia.	Nėra	Atitinkami Civilinės būklės aktų registro pažymėjimai, pvz., vaikų gimimo liudijimai (šiuo metu išduodami nemokamai) arba kiti dokumentai, kuriais grindžiamos šalių teisės ir kuriuos išduoti kainuoja atitinkamai.
B atvejis	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat

Nemokamos teisinės pagalbos ir kitos atlygintinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Nemokama teisinė pagalba		Atlygintinos išlaidos	
	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Sąlygos	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos?	Ar nemokamą teisinę pagalbą teikiančiai organizacijai gali būti atlygintos teisinės pagalbos išlaidos?
A atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).	Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.	Turi būti atsižvelgiama į susitarimą su advokatu, jei jis sudarytas. Jei susitarimo nėra, išlaidas dengia šalis, kurios visi reikalavimai buvo atmesti (pagal CPK 394 straipsnį), išskyrus išimtis. Prie atlygintinų išlaidų priskiriama advokato sąskaita, jei ji neviršija trečdaliao bylos sumos, taip pat teisinio atstovo gautinos sumos ir, jei jų yra, kitos išlaidos, kurios gali būti atlygintos įvertinus išlaidas.	
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat	Taip pat	Taip pat

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?
B atvejis	Verčiami visi viešieji ar privatūs užsienio šalies dokumentai, būtini laikantis nustatytų teisinių sąlygų (vertimą atlieka oficialiai pripažintas prisiekusysis vertėjas).	Vertėjų žodžiu įkainiai yra įvairūs.	Vertėjai žodžiu dalyvauja teismo procese, jei tai būtina. Tai būtina, jei procese dalyvaujantis asmuo, kuris turi būti apklaustas, duoti parodymus ar kuriam turi būti praneštas teismo sprendimas, nemoka kalbos. Jei vertėjas žodžiu dalyvauja paties teismo prašymu, mokėti nereikia. Versti žodžiu galima įgalioti bet kokį asmenį, mokantį vartojamą kalbą, jam prisiekus ar pažadėjus verčiant tiksliai perteikti turinį. Visais kitais atvejais vertėjų žodžiu įkainiai yra įvairūs.	

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

es

gia m

de en fr pt

mas - Ispanija

ative]

menys
ikiam
to pa

us es
Pora
elia g

10

endim

[illegible]

B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.						
-----------	----------------------------------	--	--	--	--	--	--

Advokatų, teismo antstolių ir ekspertų išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatai		Teismo antstoliai			Ekspertai	
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo	Ar ekspertų dalyvavimas būtinas?	Išlaidos
A atvejis	Šalims turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 75 straipsnis). Pasiekus bendrą susitarimą jį patvirtinti gali užtekti vieno advokato ir teisinio atstovo.	Reikės mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, o pralaimėjusioji šalis turės mokėti vėliau (jei vyksta teismo procesas).	Šalims neatstovaujama. Šiame procese netaikoma.	Jokių išlaidų	Jokių išlaidų	Atsižvelgiant į šio proceso pobūdį, ekspertai paprastai nedalyvauja.	Nėra Jei šalis prašo eksperto atlikti tyrimą, reikia mokėti ekspertui. Išskyrus jei tai teismo psichologai ir (arba) socialiniai darbuotojai.
B atvejis	Šalims turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 75 straipsnis). Pasiekus bendrą susitarimą jį patvirtinti gali užtekti vieno advokato ir teisinio atstovo.	Reikės mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, o pralaimėjusioji šalis turės mokėti vėliau (jei vyksta teismo procesas).	Šalims neatstovaujama. Šiame procese netaikoma.	Jokių išlaidų	Jokių išlaidų	Atsižvelgiant į šio proceso pobūdį, ekspertai paprastai nedalyvauja.	Nėra Jei šalis prašo eksperto atlikti tyrimą, reikia mokėti ekspertui. Išskyrus jei tai teismo psichologai ir (arba) socialiniai darbuotojai.

Kompensacijos liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacijos liudytojams		Užstatas		Kitos išlaidos	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie mokami? Kada ir kaip jie naudojami?	Išlaidos	Apibūdinimas	Išlaidos
A atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Šių išlaidų dalis įtraukta į apmokamas išlaidas.	Išankstinio užstato mokėti nereikia.	Nėra	Civilinės būklės aktų registro pažymėjimai, santuokos liudijimai ar vaikų gimimo liudijimai, dokumentai, kuriais grindžiamos šalių teisės. Šiuo metu jie išduodami nemokamai (CPK 777 straipsnio 2 dalis).	Susijusios išlaidos
B atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Šių išlaidų dalis įtraukta į apmokamas išlaidas.	Išankstinio užstato mokėti nereikia.	Nėra	Civilinės būklės aktų registro pažymėjimai, santuokos liudijimai ar vaikų gimimo liudijimai, dokumentai, kuriais grindžiamos šalių teisės. Šiuo metu jie išduodami nemokamai (CPK 777 straipsnio 2 dalis).	Susijusios išlaidos

Nemokamos teisinės pagalbos ir kitos atlygintinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Nemokama teisinė pagalba			Atlygintinos išlaidos

	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Kada teikiama visa pagalba?	Sąlygos	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos?
A atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).		Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą. Viešasis įvairių pajamų rodiklis (IPREM) – orientacinis indeksas, Ispanijoje naudojamas skiriant, pvz., išmokas, stipendijas, subsidijas ar bedarbio pašalpas. Jį galima apskaičiuoti http://www.iprem.com.es .	Laimėjusiai šaliai bylinėjimosi išlaidos gali būti atlygintos, jei jas padengti priteista iš kitos šalies.
B atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).		Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą. Viešasis įvairių pajamų rodiklis (IPREM) – orientacinis indeksas, Ispanijoje naudojamas skiriant, pvz., išmokas, stipendijas, subsidijas ar bedarbio pašalpas. Jį galima apskaičiuoti http://www.iprem.com.es .	Laimėjusiai šaliai bylinėjimosi išlaidos gali būti atlygintos, jei jas padengti priteista iš kitos šalies.

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?
A atvejis				
B atvejis	Verčiami visi viešieji ar privatūs užsienio šalies dokumentai, būtini laikantis nustatytų teisinių sąlygų (vertimą atlieka oficialiai pripažintas prisiekusysis vertėjas).	Vertėjai raštu nustato savo įkainius.	Vertėjai žodžiu dalyvauja teismo procese, jei tai būtina.	Vertėjai žodžiu nustato savo įkainius. Jei vertėjas žodžiu dalyvauja paties teismo prašymu, mokėti nereikia.

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

4-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. sutartys - Ispanija

Atliekant šį komercinės teisės (sutarčių) atvejo tyrimą valstybių narių buvo paprašyta patarti pardavėjui bylinėjimosi išlaidų klausimu esant tokioms aplinkybėms:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Įmonė pristatė prekes, kurių vertė 20 000 EUR. Pardavėjui nebuvo sumokėta, nes pirkėjas mano, kad prekės neatitinka susitarimo.

Pardavėjas nusprendžia pateikti ieškinį, kad už prekes būtų sumokėta visa kaina.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. Įmonė, kurios pagrindinė buveinė yra B valstybėje narėje, pristato prekes, kurių vertė 20 000 EUR, pirkėjui A valstybėje narėje. Sutarčiai taikoma B valstybės narės teisė ir sutartis surašyta B valstybės narės kalba. Šiam pardavėjui nebuvo sumokėta, nes A valstybėje narėje įsikūręs pirkėjas mano, kad prekės neatitinka susitarimo. Pardavėjas nusprendžia ieškinį teikti A valstybėje narėje, siekdamas, kad už prekes būtų sumokėta visa kaina, nurodyta su pirkėju sudarytoje sutartyje.

Išlaidos Ispanijoje

Teismo, skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas			Skundai			Alternatyvus ginčų sprendimas	
	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Ar tokiu atveju galima pasinaudoti šia galimybe?	Išlaidos
	Jei taikoma mokėjimo įsakymo procedūra, nustatyta Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 812 ir tolesniuose	Tai bendros proceso išlaidos. Jas dengia šalis, kurios visi reikalavimai skyrybų byloje	Siūlomi įrodymai. Kompensacijos liudininkams. Ekspertų nuomonės.	Jei skolininkas nepateikia prieštaravimo, proceso išlaidos nedidelės. Jei prieštaravimas pateikiamas,	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Šalys gali susitarti dėl sumos mokėjimo be trečiosios šalies įsikišimo (tokiu atveju	Jei sudaromas susitarimas, grąžinama 60 proc. žyminio mokesčio. Iš esmės teismo pasiūlytas tarpininkavimas yra

	straipsniuose, advokatas iš esmės nebūtinai pateikiant pirmąjį reikalavimą skolai sumokėti, neatsižvelgiant į sumą, kurią reikalaujama sumokėti. Jei taikoma bendrosios teisės procedūra ir suma viršija 2 000 EUR, advokato ir teisinio atstovo dalyvavimas būtinai. Skolininkui užginčijus mokėjimo įsakymą advokato ir teisinio atstovo dalyvavimas būtinai, jei viršijama CPĮ nustatyta suma. (šiuo metu 2 000 EUR). Taip pat reikia mokėti mokesčių, kuris priklauso nuo procedūros tipo ir sumos, kurią reikalaujama sumokėti, jei ji viršija 2 000 EUR, išskyrus jei šalis turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą Nr. 1 /1996.	buvo atmesti (CPK 394 straipsnio 1 dalis).		taikomos bendros taisyklės, t. y. skundą pateikusi šalis turi mokėti išankstinį mokestį, nebent ji turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą.			susitarimą turi patvirtinti teisėjas) arba jos gali pasitelkti tarpininkavimą, net jei procesas jau prasidėjęs. 2012 m. liepos 6 d. Įstatymu Nr. 5/2012 dėl tarpininkavimo civiliniais ir komerciniais klausimais į Ispanijos teisę įtraukiama 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008 /52/EB. Šiuo įstatymu nustatoma būtinoji tarpininkavimo vykdymo sistema nedarant poveikio autonominių sričių patvirtintoms nuostatomis. Šiuo įstatymu nustatyta, kad per parengiamąjį posėdį šalims galima pranešti apie galimybę pasinaudoti tarpininkavimu siekiant išspręsti ginčą ir, atsižvelgiant į teismo proceso tikslą, teismas gali paraginti šalį pabandyti susitarti ir taip užbaigti procesą; taip pat nustatyta, kad pagal 19 straipsnio 4 dalį šalys gali prašyti sustabdyti procesą, kol jos siekia išspręsti ginčą pasitelkusios tarpininkavimą ar arbitražą.	nemokamas. Išskyrus teismo pasiūlytą tarpininkavimą, šalys gali nevaržomai kreiptis į tarpininką ir mokėti užmokesčių, dėl kurio laisvai susitariama. Dėl tarpininkavimo kainos Įstatyme Nr. 5/2012 aiškiai nustatyta, kad, neatsižvelgiant į tai, ar susitarimas pasiektas, ar ne, tarpininkavimo išlaidas lygiomis dalimis moka abi šalys, išskyrus jei susitarta kitaip.
A atvejais								

B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.						
-----------	----------------------------------	--	--	--	--	--	--

Advokatų, teismo antstolių ir ekspertų išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatai		Teismo antstoliai			Ekspertai	
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo	Ar ekspertų dalyvavimas būtinas?	Išlaidos
A atvejis	Atstovavimas nebūtinas, jei taikoma mokėjimo įsakymo procedūra, išskyrus jei ji užginčijama. Jei taikoma bendrosios teisės procedūra arba užginčijamas mokėjimo įsakymas ir suma viršija 2 000 EUR, atstovavimas būtinas. Tokiu atveju šalis turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 31 straipsnis).	Skiriasi atsižvelgiant į susijusią sumą ir vykdomas procedūras.	Šalims neatstovaujama.			Ne, tačiau rekomenduojama, kad ekspertai dalyvautų tam tikrose bylose; už tai moka to paprašiusi šalis.	Skiriasi a eksperto kuri turi t apimtį ir :
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.		Taip pat			Taip pat	Taip pat

Kompensacijos liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacijos liudytojams		Užstatai	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie mokami? Kada ir kaip jie naudojami?	Išlaidos
A atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).	Kompensacijos dydį nustato teismo pareigūnas, atsižvelgdamas į liudytojo prašymą, kuriame nurodomos kelionės, gyvenimo ir t. t. išlaidos, jei jos patvirtinamos pateikus reikiamus dokumentus.	Išankstinio užstato mokėti nereikia. Išankstiniai užstatai mokami tik pateikiant skundus dėl tam tikrų sprendimų.	Skiriasi atsižvelgiant sprendimą, dėl kurio pateiktas skundas. C svyruoti nuo 25 iki 50 EUR.
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.		Taip pat	

Teisinės pagalbos ir kitos atlygintinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Nemokama teisinė pagalba			Atlygintinos išlaidos			
	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Kada teikiama visa pagalba?	Sąlygos	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Kada teikiama visa pagalba?	Sąlygos
A atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato, teisinio atstovo advokato ir eksperto išlaidas).	Paslaugas, kurios gali būti teikiamos naudojantis nemokama teisine pagalba, nustato Teisinės pagalbos komisija. Pagalbos galima prašyti tik dėl kurios nors vienos iš įstatyme nurodytų paslaugų (pvz., nemokėti	Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.	Paprastai prie atlygintinų išlaidų priskiriama visa advokato sąskaita arba didelė jos dalis, jei sąskaita neviršija trečdaliao bylos sumos, taip pat teisiniam atstovui mokėtinos sumos ir avansai bei ekspertų atlyginimai (atsižvelgiant į bylą), kurios gali būti šaliai atlygintos įvertinus išlaidas.	Jei teismo pareigūnui įvertinus išlaidas iš šalies priteisiama jas atlyginti (CPK 394 straipsnis).		Jei išlaidas atlyginti priteisiama iš kitos šalies.

		žyminio mokesčio).					
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat		Taip pat		Taip pat	Taip pat

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu			Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?		Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?
A atvejis	Pateikiant dokumentus ne ispanų kalba (arba, jei taikoma, autonominės srities, kurioje vyksta procesas, kalba), pridedamas jų vertimas raštu. Šis vertimas gali būti atliktas privačiai, tačiau jei kuri nors šalis užginčija vertimą teigdama, kad jis yra netikslus ir neatitinka originalo, ir pagrindžia tokį savo teiginį, teismo pareigūnas nurodo oficialiai išversti dokumento dalį, dėl kurios vertimo nesutariama, ir už tai moka privačiai atliktą vertimą pateikusi šalis. Jei paaiškėja, kad oficialus vertimas iš esmės atitinka privačiai atliktą vertimą, oficialaus vertimo išlaidas padengia privatų vertimą užginčijusi šalis.	Skiriasi atsižvelgiant į verstiną dokumentą.		Jei procese dalyvaujantis asmuo, kuris turi būti apklaustas, duoti parodymus ar kuriam turi būti praneštas teismo sprendimas, nemoka ispanų kalbos arba, jei taikoma, kitos oficialios autonominės srities, kurioje vyksta procesas, kalbos, versti žodžiu įgaliojamas bet koks asmuo, mokantis vartojamą kalbą, jam prisiekus ar pažadėjus verčiant tiksliai perteikti turinį.	Skiriasi atsižvelgiant į tai, vertėjas žodžiu yra profesionalas, ar ne.
B atvejis	Taip pat	Taip pat		Taip pat	Taip pat

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

5-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. atsakomybė - Ispanija

Atliekant šį komercinės teisės, būtent atsakomybės, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti įrangos naudotojui bylinėjimosi išlaidų klausimu atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Šildymo įrangos gamintojas pristato šildytuvą montuotojui. Montuotojas šildytuvą perparduoda (ir sumontuoja) naudotojui kaip namo įrangą. Netrukus po to name kyla gaisras. Visi dalyviai (šildymo įrangos gamintojas, montuotojas ir galutinis naudotojas) apdrausti. Gaisro priežastis užginčijama. Niekas nenori kompensuoti nuostolių įrangos naudotojui.

Įrangos naudotojas nusprendžia šildymo įrangos gamintojui, šildymo įrangos montuotojui ir draudimo bendrovėms pateikti ieškinį dėl visiškos kompensacijos. B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. B valstybėje narėje įsikūręs šildymo įrangos gamintojas pristato šildytuvą montuotojui C valstybėje narėje. Montuotojas šildytuvą perparduoda (ir sumontuoja) naudotojui kaip namo įrangą. Netrukus po to name kyla gaisras. Kiekvienas dalyvis (šildymo įrangos gamintojas, montuotojas ir galutinis naudotojas) yra apdraustas draudimo bendrovės savo valstybėje narėje. Gaisro priežastis užginčijama. Niekas nenori kompensuoti nuostolių įrangos naudotojui.

Įrangos naudotojas nusprendžia A valstybėje narėje šildymo įrangos gamintojui, šildymo įrangos montuotojui ir draudimo bendrovei, įsikūrusiai A valstybėje narėje, pateikti ieškinį dėl visiškos kompensacijos.

Išlaidos Ispanijoje

Teismo, skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas			Skundai			Alternatyvus ginčų sprendimas
	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Pradinės išlaidos	Bendros išlaidos	Kitos išlaidos	Ar tokiu atveju galima pasinaudoti šia galimybe?
A atvejis	Pradinės išlaidos. Reikia mokėti advokatui ir teisiniam atstovui, taip pat paprastai reikia mokėti mokesť, kuris priklauso nuo procedūros tipo ir sumos, kurią reikalaujama sumokėti, jei ji viršija 2 000 EUR, išskyrus jei šalis turi teisę į nemokamą teisinę	Tai bendros proceso išlaidos. Jas dengia šalis, kurios visi reikalavimai buvo atmesti (Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 394 straipsnio 1 dalis).	Siūlomi įrodymai: - kompensacijos liudytojams; - ekspertų nuomonės.	Skundą pateikusi šalis moka išankstinį mokestį, nebent ji turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Taikomas tas pats kriterijus kaip ir pirmojoje instancijoje.	Šalys gali susitarti dėl sumos mokėjimo be trečiosios šalies įsikišimo (tokiu atveju susitarimą turi patvirtinti teisėjas) arba jos gali pasitelkti tarpininkavimą, net jei procesas jau prasidėjęs.

	pagalbą pagal Nemokamos teisinės pagalbos įstatymą Nr. 1 /1996.						
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat	Taip pat

Advokatų, teismo antstolių ir ekspertų išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatai		Teismo antstoliai		Ekspertai		
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?		Ar ekspertų dalyvavimas būtinas?		
A atvejis	Jei suma, kurią reikalaujama sumokėti, viršija 2 000 EUR, šalis turi padėti advokatas ir atstovauti teisinis atstovas (CPK 31 straipsnis).	Skiriasi atsižvelgiant į susijusią sumą ir vykdomas procedūras.	Šalis neatstovaujama.		Rekomenduojama, kad ekspertai dalyvautų (nuostoliams įvertinti); už eksperto išvadą moka to paprašiusi šalis.		
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.	Taip pat	Taip pat		Taip pat		

Kompensacijos liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacijos liudytojams		Užstatai	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie mokami? Kada ir kaip jie naudojami?	
A atvejis	Liudytojai turi teisę iš šalies, paprašiusios jų dalyvauti teisme, gauti kompensaciją, kuria atlyginami dėl tokio dalyvavimo patirti nuostoliai (CPK 375 straipsnio 1 dalis).		Išankstinio užstato mokėti nereikia.	
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.		Taip pat	

Nemokamos teisinės pagalbos ir kitos atlygintinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Nemokama teisinė pagalba			Atlygintinos išlaidos
	Kada ir kokiomis sąlygomis ji teikiama?	Kada teikiama visa pagalba?	Sąlygos	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos?
A atvejis	Pagalba teikiama asmenims, įrodžiusiems, kad jie neturi pakankamai ekonominių išteklių bylinėtis (apmokant, be kita ko, advokato ir teisinio atstovo išlaidas).		Laikoma, kad ekonominių išteklių nepakanka, jeigu fiziniai asmenys įrodo, kad ištekliai ir pajamos, kasmet apskaičiuojami pagal visus parametrus vienam namų ūkiui, daugiau nei dvigubai neviršija viešojo įvairių pajamų rodiklio (IPREM), galiojančio pateikiant prašymą.	Turi būti atsižvelgiama į susitarimą su advokatu, jei jis sudarytas. Paprastai prie atlygintinų išlaidų priskiriama visa advokato sąskaita arba didelė jos dalis, jei sąskaita neviršija trečdalio bylos sumos, taip pat teisiniam atstovui mokėtinos sumos ir avansai bei ekspertų atlyginimai (atsižvelgiant į bylą), kurios gali būti šaliai atlygintos įvertinus išlaidas.
B atvejis	Taip pat kaip ankstesniu atveju.		Taip pat	Taip pat

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Kokios yra apytikslės išlaidos?
A atvejis	Pateikiant dokumentus ne ispanų kalba (arba, jei taikoma, autonominės srities, kurioje vyksta procesas, kalba), pridedamas jų vertimas raštu. Šis vertimas gali būti atliktas privačiai, tačiau jei kuri nors šalis užginčija vertimą teigdama, kad jis yra netikslus ir neatitinka originalo, ir pagrindžia tokį savo teiginį, teismo pareigūnas nurodo oficialiai išversti dokumento dalį, dėl kurios vertimo nesutariama, ir už tai moka privačiai atliktą vertimą pateikusi šalis. Jei paaiškėja, kad oficialus vertimas iš esmės atitinka privačiai atliktą vertimą, oficialaus vertimo išlaidas padengia privatų vertimą užginčijusi šalis.	Gali būti įvairios.	Jei procese dalyvaujantis asmuo, kuris turi būti apklaustas, duoti parodymus ar kuriam turi būti praneštas teismo sprendimas, nemoka ispanų kalbos arba, jei taikoma, kitos oficialios autonominės srities, kurioje vyksta procesas, kalbos, versti žodžiu įgaliojamas bet koks asmuo, mokantis vartojamą kalbą, jam prisiekus ar pažadėjus verčiant tiksliai perteikti turinį.	
	Taip pat		Taip pat	

Paskutinis naujinimas: 17/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.